

prima instanță: Judecătoria Cimișlia – Iu. Palade

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – Iu. Cimpoi, E. Fistican, I. Secieru

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând cererea de recurs declarată de către Condrea Alexandru,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Iurcu Ion
împotriva lui Condrea Alexandru cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de
întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, prin care
nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Condrea Alexandru,

c o n s t a t ă

La 28 septembrie 2015, Iurcu Ion a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Condrea Alexandru cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de
întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 30 august 2013, a acordat lui Condrea
Alexandru împrumut bănesc în sumă de 4 300 dolari SUA pe un termen de 15
zile. La momentul acordării împrumutului a fost întocmită recipisa prin care
pârâtul s-a obligat să ramburseze suma până pe 14 septembrie 2013.

Având în vedere că, Condrea Alexandru nu-și onorează obligațiile, Iurcu Ion
s-a adresat cu cerere de chemare în judecată prin care a solicitat încasarea datoriei
în sumă de 4300 dolari SUA, dobânzii de întârziere în sumă de 1385,84 dolari
SUA și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d 5-6).

La 18 octombrie 2016, avocatul Turchin Anatol în interesele lui Iurcu Ion a
depus cerere de concretizare a cerințelor din cererea de chemare în judecată prin
care a solicitat, încasarea de la Condrea Alexandru în beneficiul lui Iurcu Ion a

datoriei în sumă de 4300 dolari SUA și a dobânzii de întârziere în sumă de 2547,37 dolari SUA și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d 89).

Prin hotărârea Judecătorei Cimișlia din 18 octombrie 2016 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Iurcu Ion. S-a încasat de la Condrea Alexandru în folosul lui Iurcu Ion datoria în sumă de 4300 dolari SUA, dobânda de întârziere în sumă de 2480,37 dolari SUA și 3337 lei suma taxei de stat. S-a încasat de la Condrea Alexandru în folosul statului taxa de stat în sumă de 570 lei, iar în partea încasării dobânzii de întârziere în sumă de 67 dolari SUA, cererea s-a respins ca nefondată (f.d 97).

La 17 noiembrie 2016, Condrea Alexandru a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii Judecătorei Cimișlia din 18 octombrie 2016 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Iurcu Ion ca neîntemeiate (f.d 39).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Condrea Alexandru, fiind acordat apelantului un termen până la 14 februarie 2017 ora 11.00, pentru depunerea cererii de apel motivate și dovezii plății taxei de stat pentru depunerea apelului în sumă de 3074,05 lei.

S-a explicat lui Condrea Alexandru că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d.109-111).

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 14 februarie 2017, Condrea Alexandru a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei spre rejudecare în ordine de apel (f.d.120-121).

În motivarea cererii de recurs a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată.

Consideră că, instanța de apel urma să acorde apelantului termen suplimentar pentru depunerea apelului motivat deoarece, încheierea din 18 ianuarie 2017 a fost recepționată de către apelant mai târziu, neîncadrându-se în termenul de depunerea cererii de apel motivată și de achitare a taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că, încheierea recurată a fost pronunțată la 18 ianuarie 2017 (f.d.109-111),), expediată în adresa recurentului fapt confirmat prin copia citației Curții de Apel Chișinău (f.d.112), fiind recepționată de către Condrea Alexandru la 31 ianuarie 2017 (f.d. 113).

Astfel, prin prisma art. 425 CPC, recursul depus la 14 februarie 2017, se consideră depus în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului s-a stabilit că, prin hotărârea Judecătoria Cimișlia din 18 octombrie 2016 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Iurcu Ion împotriva lui Condrea Alexandru cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Condrea Alexandru în folosul lui Iurcu Ion datoria în sumă de 4300 dolari SUA, dobânda de întârziere în sumă de 2480,37 dolari SUA și 3337 lei suma taxei de stat. S-a încasat de la Condrea Alexandru în folosul statului taxa de stat în sumă de 570 lei, iar în partea încasării dobânzii de întârziere în sumă de 67 dolari SUA, cererea s-a respins ca nefondată (f.d 97).

La 17 noiembrie 2016, Condrea Alexandru a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii Judecătoria Cimișlia din 18 octombrie 2016 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Iurcu Ion ca neîntemeiate (f.d 39).

Potrivit prevederilor art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Condrea Alexandru, fiind acordat apelantului un termen până la 14 februarie 2017 ora 11.00, pentru depunerea cererii de apel motivate și dovezii plății taxei de stat pentru depunerea apelului în sumă de 3074,05 lei. S-a explicat lui Condrea Alexandru că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d.109-111).

La 14 februarie 2017 Condrea Alexandru, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei spre rejudecare în ordine de apel (f.d.120-121).

În cererea de apel nemotivată Condrea Alexandru a indicat că, apelul motivat va fi depus după primirea hotărârii motivate. Materialele cauzei atestă că hotărârea motivată a fost expediată în adresa recurentului prin scrisoare de însoțire a Judecătoria Cimișlia la 22 noiembrie 2016 (f.d. 103), însă apelantul nu a lichidat neajunsul în partea depunerii apelului motivat.

În conformitate cu art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, taxa de stat pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești constituie 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau alte cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Deci, instanța de apel întemeiat a concluzionat de a nu da curs cererii de apel depusă de Condrea Alexandru și de a obliga apelantul de a achita plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin urmare, impunerea achitării taxei de stat, pentru examinarea apelului, nu reprezintă limitarea accesului la justiție, or lipsește proporționalitatea scopului urmărit și mărimea taxei de stat achitată.

Neprezentarea dovezii de plată a taxei de stat ori solicitarea de la scutirea acesteia, drept prevăzut la art. 85 CPC, indică direct la nerespectarea drepturilor sale procedurale, în măsura stabilită de normele de drept procedural, de aceea instanța de apel, în temeiul legii, a dispus obligarea apelantului de a prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, or, înaintând cerere de apel fără a prezenta dovada de plată a taxei de stat și cunoscând despre necesitatea plății acesteia, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat de către recurent.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017 a fost recepționată la 13 februarie 2017 or, Condrea Alexandru nu a prezentat probe care ar atesta data recepționării. Însă prin materialele cauzei se confirmă că copia încheierii fiind expediată în adresa recurentului (f.d.112), a fost recepționată la 31 ianuarie 2017 (f.d. 113).

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, argumentele invocate în cererea de recurs poartă un caracter declarativ și sunt neîntemeiate.

Colegiul, consideră necesar să menționeze și faptul că în situația din speță, acțiunile instanței de apel de a nu a dat curs cererii de apel și a-l obliga pe recurent la plata taxei de stat, pentru examinarea cererii de apel depusă, nu încalcă dreptul ultimului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația națională cât și

de internațională or, CEDO prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golber v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (cauza Bellet vs France §-31, Grecia Manibardo vs Spain §-44).

Astfel, la caz, Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespund cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal instituite de CEDO prin jurisprudența sa:

- cerința privind scopul legitim al limitării – este îndeplinită, având în vedere că întinderea acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri abuzive, și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției (cauza Weissman și alții împotriva României §-35, Tolstoy Miloslavsky v.the United Kingdom §-61);

- raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri abuzive cât și de asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume: - cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamant raportat la veniturile sale.

Totodată, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recurentul nu este lipsit de dreptul de a solicita instanței de apel în conformitate cu art. 86 alin. (1) CPC, amânarea sau eşalonarea plății taxei de stat.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul, ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Condrea Alexandru și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Condrea Alexandru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, prin care s-a nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Condrea Alexandru, în pricina civilă înaintată de de Iurcu Ion împotriva lui Condrea Alexandru cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul pronunțării.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judcători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari